Gemeente Oosterhout

Raadslid Broekhoven

Datum	Uw kenmerk	Zaaknummer	In behandeling bij
28 september 2026		1104481	VVTH tel. 14 0162

Onderwerp
Beantwoording vragen ex. art. 39 van raadslid Broekhoven van de fractie van Gezond Burger Verstand over Wet veilige jaarwisseling en ontheffingen vuurwerkafsteekverbod (RIB, zaaknummer 1101440) APV Oosterhout.

Geachte heer/mevrouw Broekhoven,

Op 24 augustus heeft u namens de fractie van Gezond Burger Verstand vragen gesteld op basis van art. 39 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad, over Wet veilige jaarwisseling en ontheffingen vuurwerkafsteekverbod (RIB, zaaknummer 1101440) APV Oosterhout. In deze brief beantwoorden wij uw vragen.

Ervaringen uit het verleden
1. *Tijdens de jaarwisseling 2020/2021 gold, vanwege de coronapandemie, eveneens een algeheel landelijk vuurwerkverbod zonder mogelijkheid tot ontheffing. Ook toen ontstonden in Oosterhout ernstige ongeregeldheden: een groep van circa veertig personen bekogelde hulpverleners in de Loevensteinlaan met zwaar vuurwerk en stenen, en er braken meerdere branden uit, onder meer aan voertuigen en aan een gevel tussen cafetaria 't Pleintje en Mirac Markt (bron: Omroep Brabant, 7 januari 2021). Welke lessen heeft de burgemeester uit deze ervaring getrokken bij de huidige afweging om voor de jaarwisseling 2026/2027 geen enkele ontheffing te verlenen, ook niet voor georganiseerde, onder toezicht gehouden verenigingsshows?*

Ervaringen vanuit het verleden worden vanzelfsprekend betrokken bij de afwegingen anno nu. Tegelijkertijd is de context wel een andere; destijds zaten we middenin de coronapandemie met allerlei restricties en bredere gevoelens in de samenleving. Nu is er met de komst van de Wet veilige jaarwisseling een landelijk permanent vuurwerkverbod.

2. Onderkent het college het risico dat een algeheel verbod zonder legale uitlaatklep, zoals in 2020/2021 bleek, kan leiden tot illegaal afsteken en ordeverstoringen die zich moeilijker laten beheersen dan een beperkt aantal vooraf vergunde, gecontroleerde verenigingsshows op een vaste locatie en tijdstip? Is dit risico van géén ontheffingen verlenen expliciet afgewogen tegen de risico's die aan het wél verlenen van ontheffingen zijn verbonden, of is in de afweging vooral naar de laatste categorie risico's gekeken?

Onder andere vanwege vernielingen, geweld tegen hulpverleners, overlast voor mens en dier is er door de wetgever gekozen voor een landelijk vuurwerkverbod. Een grote meerderheid van de Nederlandse gemeenten heeft in aanloop naar de vaststelling van de Wet veilige jaarwisseling hiervoor gepleit. Een landelijk vuurwerkverbod op zichzelf biedt geen garantie voor een beheersbare en veilige jaarwisseling. In de regionale afweging en onderbouwing van het besluit om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffing te verlenen, ligt de nadruk vooral op:

- Wettelijk kader: Er heeft zich een brede meerderheid afgetekend voor een landelijk vuurwerkverbod en het streven om de jaarwisseling veiliger en beheersbaarder te laten verlopen. Het centrale doel daarvan is het beperken van de risico's op het gebied van openbare orde, veiligheid en leefbaarheid en het voorkomen van ordeverstoringen.
- Het tijdpad: We constateren dat het tijdpad dat voor ons ligt in aanloop naar de jaarwisseling heel kort is met de voorbereidingstijd die nodig is om zorgvuldig om te gaan met de nieuwe bevoegdheid van de burgemeester om ontheffingen te verlenen. Dit vraagt onder meer om het maken en implementeren van een nieuw juridisch kader om ontheffingen te kunnen verlenen, het beoordelen van aanvragen, het vaststellen van voorwaarden en het organiseren van toezicht en handhaving, al dan niet in afstemming met andere gemeenten.
- Politiecapaciteit: De politie is om advies gevraagd om al dan niet ontheffingen te verlenen en heeft aangegeven niet op de ontheffingen te handhaven omdat de beschikbare capaciteit wordt gebruikt om de openbare orde en het vuurwerkverbod te handhaven. Het is algemeen bekend dat de jaarwisseling een grote druk legt op de hulpdiensten, waarbij handhaving van de openbare orde het primaire aandachtspunt is. We weten dat inzet bij incidenten in de ene gemeente gevolgen kan hebben voor de inzetbaarheid in andere gebieden. Het verlenen van ontheffingen leidt tot extra inzet op het gebied van toezicht, handhaving en openbare orde. Die inzet is voor de komende jaarwisseling niet beschikbaar.

Alles afwegende is na regionale bestuurlijke afstemming besloten om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen te verlenen. Daarbij zijn het nieuwe wettelijke kader, de beperkte voorbereidingstijd, de benodigde uitvoerings- en handhavingsinzet en de beschikbare politiecapaciteit in samenhang beschouwd.

Tijdpad en voorbereiding

3. Sinds wanneer is bekend dat de Wet veilige jaarwisseling per 1 augustus 2026 in werking zou treden, en waarom is niet eerder gestart met de voorbereiding van een ontheffingenkader, zodat verenigingen dit jaar nog in aanmerking hadden kunnen komen?

De weg naar de Wet veilige jaarwisseling is een jarenlang proces geweest. Tijdens de vaststelling van de wet op 8 april 2025 door de Tweede Kamer kwam voor het eerst de ontheffingsmogelijkheid voor verenigingen, die door het bestuursorgaan burgemeester kan worden afgegeven, aan de orde. Deze ontheffingsmogelijkheid moest worden uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) die ter consultatie werd voorgelegd. Op basis van deze consultatie is de AMvB weer aangepast. Vervolgens moest de AmvB voor advies naar de Raad van State, op basis van dit advies is de AmvB opnieuw door het kabinet aangepast. Uiteindelijk is de Wet veilige jaarwisseling, inclusief de precieze voorwaarden voor het verlenen van ontheffingen, op 19 januari 2026 gepubliceerd in de Staatscourant.

De wet zelf is op 1 augustus jongstleden van kracht geworden. Dit heeft er toe geleid dat na regionale afstemming is besloten dat de doorlooptijd tot aan de komende jaarwisseling dermate kort is om voor de komende jaarwisseling niet tot het verlenen van ontheffingen over te gaan.

4. De VNG-handreiking schetst op pagina 26 drie tijdpad-scenario's. In scenario 1 (uiterste beslisdatum burgemeester 29 december) is de uiterste aanvraagdatum 8 september 2026 – een datum die vanaf nu nog haalbaar is. Is dit scenario, met een verkorte aanvraag- en beslistermijn en beperkte ruimte voor bezwaar/beroep, expliciet overwogen en afgewogen tegen het besluit om dit jaar in het geheel geen ontheffingen te verlenen? Zo nee, waarom niet?

Scenario 1 uit de VNG-handreiking is betrokken bij de regionale afweging. Daarbij is niet alleen gekeken naar de formele mogelijkheid om aanvragen tijdig te behandelen. Ook de praktische uitvoerbaarheid, de beperkte capaciteit van de politie, het beroep dat op brandweer en gemeentelijke organisatie zou worden gedaan en de mogelijkheden voor toezicht en handhaving en de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid zijn meegewogen.

5. Is concreet onderzocht wat een lichter, beperkt ontheffingenkader (bijvoorbeeld voor een klein aantal locaties of verenigingen, conform de "Optie 1: Burgemeester wijst locaties aan" uit de handreiking) aan voorbereidingstijd zou vergen, of is zonder die afweging gekozen voor "geen ontheffingen" als categorische oplossing?

Een beperkt ontheffingenkader is bij de afweging betrokken. Daarbij is gekeken naar wat nodig zou zijn om bijvoorbeeld een beperkt aantal locaties of verenigingen aan te wijzen. De voorbereiding vraagt meer dan alleen het aanwijzen van geschikte locaties. Ook daar gaat het om het opstellen van criteria en voorschriften, het beoordelen van aanvragen, het afstemmen met politie, brandweer en andere betrokken partijen en het organiseren van toezicht en handhaving.

Draagvlak en betrokkenheid van de raad

6. De gemeenteraad van Oosterhout heeft zich in het verleden in ruime meerderheid tegen een landelijk vuurwerkverbod uitgesproken. De VNG-handreiking noemt "draagvlak ontheffing onder inwoners" als eerste dimensie van het afwegingskader (§3.1). Op welke wijze is het bestaande lokale draagvlak voor het afsteken van vuurwerk in verenigingsverband, en het eerder ingenomen standpunt van de raad, meegewogen in het besluit om dit jaar geen ontheffingen te verlenen?

De raad heeft eerder inderdaad een discussie gevoerd over het invoeren van een lokaal vuurwerkverbod. Een meerderheid van de raad heeft destijds aangegeven geen lokaal vuurwerkverbod te willen en van mening te zijn dat dit landelijk geregeld zou moeten worden. Inmiddels is met de Wet veilige jaarwisseling voorzien in een landelijk vuurwerkverbod.

7. De toelichting bij de was-wordt-tabel voor de wijziging van de Algemene plaatselijke verordening (VNG, 17 juli 2026) stelt dat het "wenselijk kan zijn voor burgemeesters de gemeenteraad vooraf al te betrekken bij de beslissing van de burgemeester om al dan niet gebruik te maken van de ontheffingsbevoegdheid en eventueel bij het op te stellen ontheffingsbeleid." De RIB van 23 juli 2026 informeert de raad echter over een reeds genomen besluit. Is de raad, of zijn individuele fracties, voorafgaand aan dit besluit geraadpleegd over het al dan niet verlenen van ontheffingen? Zo nee, is het college bereid de raad voortaan vooraf te betrekken bij deze afweging, zoals de VNG aanbeveelt?

De raad en de afzonderlijke fracties zijn voorafgaand aan het besluit van de burgemeester niet geraadpleegd over het al dan niet verlenen van ontheffingen. De RIB van 23 juli 2026 heeft de raad geïnformeerd over het reeds genomen besluit. Het college ziet zeker meerwaarde van

betrokkenheid van de raad bij de ontwikkeling van het ontheffingsbeleid. Het college wil de jaarwisseling 2026-2027 goed evalueren, daar ervaringen bij betrekken en op basis daarvan het gesprek aangaan met de raad over de toekomst. Hierbij rekeninghoudend met de wettelijke bevoegdheidsverdeling tussen raad en burgemeester en in lijn met de aanbeveling van de VNG.

Politiecapaciteit en handhaving

8. De politie geeft aan geen capaciteit te hebben om op ontheffingen te handhaven. Is daarbij onderscheid gemaakt tussen handhaving op algemene, ongereguleerde vuurwerkoverlast enerzijds en toezicht op een beperkt aantal vooraf vergunde, professioneel georganiseerde verenigingsshows op een vaste locatie en tijdstip anderzijds? Dat laatste vraagt in de regel wezenlijk minder handhavingsinzet dan het algemene afsteekverbod, en de handreiking wijst er bovendien op dat de verantwoordelijkheid voor toezicht en handhaving op een verleende ontheffing primair bij de aanvrager zelf ligt.

Ja, bij de beoordeling is onderscheid gemaakt tussen de reguliere handhaving van het landelijke vuurwerkverbod en het toezicht op eventuele verleende ontheffingen. De politie heeft na regionale afstemming aangegeven dat voor de eerste jaarwisseling onder de nieuwe wet geen aanvullende capaciteit beschikbaar is om te kunnen handhaven op eventuele ontheffingen. Dat is één van de redenen waarom er na regionale afstemming voor is gekozen geen ontheffingen te verlenen. Het klopt dat een aanvrager primair verantwoordelijk zou zijn voor het naleven van de ontheffing. De gemeente zou daar echter weer op moeten toezien en daar is geen handhavingscapaciteit voor beschikbaar in het midden van de nacht.

9. Heeft het college overwogen om, als voorwaarde voor een ontheffing, de organiserende vereniging zelf te laten zorgen voor particuliere beveiliging, extra toezicht of een aansprakelijkheidsverzekering (zoals de handreiking als mogelijke aanvullende eis noemt), zodat een ontheffing niet leidt tot extra inzet van gemeentelijke of politiecapaciteit?

Ja, de mogelijkheid om aanvullende voorwaarden te stellen is betrokken bij de afweging. Dergelijke voorwaarden kunnen de verantwoordelijkheid van de organisator versterken en de benodigde inzet van gemeente en politie beperken. Zoals hierboven eerder aangegeven spelen echter ook andere factoren een rol waarom er na regionale afstemming voor de komende jaarwisseling is besloten geen ontheffingen te verlenen.

10. Klopt het dat "nagenoeg alle" gemeenten in de regio Zeeland-West-Brabant hetzelfde standpunt innemen? Welke gemeenten wijken hiervan af, en wat is daar de onderbouwing om wel ontheffingen te verlenen?

Ja, het klopt dat nagenoeg alle gemeenten in de regio Zeeland-West-Brabant hetzelfde standpunt innemen. Binnen de regio heeft bestuurlijke afstemming plaatsgevonden. Het is aan individuele gemeenten om uiteindelijk een eigen afweging te maken over het al dan niet verlenen van ontheffingen. Het college heeft geen volledig overzicht van de uiteindelijke besluiten van alle gemeenten en de daaraan ten grondslag liggende afwegingen. De regionale lijn is echter dat voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen worden verleend.

De professionele, provinciaal vergunde route

11. De VNG-handreiking stelt op pagina 20 expliciet: "De provincie en de omgevingsdiensten beschikken al over uitgebreide kennis en ervaring op het gebied van vuurwerk. Gedurende de rest

van het jaar zijn zij verantwoordelijk voor het toezicht op professionele vuurwerkshows en tevens voor de vergunningverlening en de handhaving." Bevestigt het college dat het standpunt "geen ontheffingen" uit de RIB uitsluitend ziet op de nieuwe ontheffingen die de burgemeester op grond van de Wet veilige jaarwisseling kan verlenen aan verenigingen of stichtingen voor het zelf afsteken van consumentenvuurwerk (F2), en dat dit los staat van de reeds bestaande, bij de provincie belegde vergunningverlening voor professioneel evenementenvuurwerk?

Ja.

12. Welke rol heeft de gemeente zelf nog in die laatste route, bijvoorbeeld via een APV evenementenvergunning, ontheffing geluid, verkeersmaatregelen en brandveiligheid? Is het college bereid om aanvragen van verenigingen die via een professionele, provinciaal vergunde partij een show willen organiseren, actief te faciliteren, in plaats van deze te laten stranden op dezelfde argumenten (korte voorbereidingstijd, capaciteitsgebrek) die nu voor de consumentenontheffingen worden aangevoerd? Voor deze route hoeft de gemeente immers geen nieuw ontheffingenkader te ontwikkelen.

Het is staande praktijk dat gedurende het hele jaar een evenementenvergunning kan worden aangevraagd waarbij bijvoorbeeld een vuurwerkshow onderdeel uitmaakt van het evenement. Conform de geldende procedures wordt vervolgens beoordeeld of een vergunning kan worden verleend.

13. Is het college bereid te onderzoeken of, via deze bestaande provinciale/professionele route, voor de komende jaarwisseling alsnog een pilot met één of enkele verenigingsshows haalbaar is op een centrale, goed te beveiligen locatie, gelet op de tijd die nog rest tot 31 december 2026? Dit sluit aan bij het alternatief dat de handreiking zelf noemt: een centrale vuurwerkshow waarbij de gemeente een faciliterende rol vervult en bewoners en partners de verantwoordelijkheid voor de uitvoering dragen.

Zie het antwoord vraag 12.

14. Is het college bekend met verenigingen in Oosterhout die overwegen om via deze professionele/provinciale route alsnog een vuurwerkshow te organiseren voor de komende jaarwisseling?

Op dit moment is het college niet bekend met verenigingen in Oosterhout die concreet hebben aangegeven dat zij voor de komende jaarwisseling via een professionele, provinciaal vergunde partij een vuurwerkshow willen organiseren. Om eerder genoemde redenen is er na regionale afstemming besloten om voor de komende jaarwisseling geen ontheffingen te verlenen. En na de komende jaarwisseling gaan we op basis van een goede evaluatie bepalen hoe we naar de jaarwisselingen daarna kijken.

Bestuurlijke context en transparantie

15. De VNG-handreiking is tot stand gekomen onder regie van onder meer de heer Van Grootheest, burgemeester van Oosterhout, in zijn rol als portefeuillehouder Vuurwerk/Jaarwisseling bij de VNG commissie Bestuur en Veiligheid. Kan het college toelichten hoe de bij het opstellen van deze landelijke handreiking opgedane kennis over de verschillende opties (waaronder een beperkt ontheffingenkader en het gebruik van de professionele route) is meegewogen bij het Oosterhoutse besluit om dit jaar geen enkele ontheffing te verlenen?

De kennis en ervaringen die zijn opgedaan bij de totstandkoming van de VNG-handreiking zijn meegenomen in de Oosterhoutse afweging. Zie het antwoord op vraag 2 voor de redenen waarom ervoor is gekozen om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen te verlenen.

16. De handreiking merkt op dat een besluit om geen ontheffingen te verlenen weliswaar niet bekendgemaakt hoeft te worden, maar dat dit "uit een oogpunt van transparantie en behoorlijk bestuur" wel wenselijk is, bijvoorbeeld door publicatie in het Gemeenteblad. Is dit besluit reeds gepubliceerd, en zo nee, is het college bereid dit alsnog te doen?

Het besluit om voor de jaarwisseling 2026-2027 geen ontheffingen te verlenen is gecommuniceerd maar niet expliciet afzonderlijk gepubliceerd in het Gemeenteblad. Hoewel publicatie niet wettelijk verplicht is, onderschrijft het college het belang van transparantie en behoorlijk bestuur. Het college zal daarom alsnog zorgdragen voor publicatie van het besluit.

Vervolgproces

17. Kan het college toezeggen dat verenigingen die interesse hebben in het organiseren van een vuurwerkshow nu al actief worden geïnformeerd en betrokken bij het opstellen van een ontheffingenkader voor de jaarwisseling 2027-2028, zodat het tijdgebrek van dit jaar zich niet herhaalt?

Op dit moment zijn bij het college geen concrete initiatiefnemers bekend die interesse hebben in het organiseren van een vuurwerkshow. Na de komende jaarwisseling gaan we op basis van een goede evaluatie bepalen hoe we naar de jaarwisselingen daarna kijken. Bij de verdere voorbereiding van de jaarwisseling 2027-2028 zal worden bezien wat dit eventueel betekent voor de betrokkenheid van verenigingen en andere betrokken partijen en hoe zij tijdig kunnen worden geïnformeerd en betrokken.

18. Wanneer verwacht het college de resultaten van het Oosterhoutse DigiPanel en het voorstel over de invulling van toekomstige jaarwisselingen aan de raad voor te leggen

Het college heeft in de eerdere raadsbrief over dit onderwerp aangegeven de raad op korte termijn nader te informeren over de vervolgstappen en de invulling van toekomstige jaarwisselingen. Zoals daarin is opgenomen, volgt hierover op korte termijn nadere informatie aan de raad.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oosterhout

, burgemeester,
{{Signer1}}

, secretaris.
{{Signer2}}